

Η πληροφορική στην εκπαίδευση - Ζαρίντας Αντώνιος

Πληροφορική: Η επιστήμη της πληροφόρησης. Σύνολο μεθόδων για τη συλλογή, διαλογή, απομνημόνευση, μετάδοση και χρησιμοποίηση πληροφοριών που επεξεργάζονται αυτόματα, με βοήθεια προγραμμάτων, σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Πηγή: Τεγόπουλος, Φυτράκης. (1991). *Ελληνικό λεξικό*. Αθήνα: Εκδόσεις Αρμονία Α.Ε.

Έχουμε όλοι συνειδητοποιήσει ότι ζούμε σε μια εποχή, κατά την οποία η πληροφορική έχει εισχωρήσει σε όλους τους τομείς της επιστήμης και κάθε άλλης παραγωγικής δραστηριότητας συμβάλλοντας έτσι στην ασύλληπτη εξέλιξή της. Πλέον η γνώση της είναι συστατικό εκ των ουκ άνευ για την εξέλιξη και την επιβίωση στην αγορά εργασίας.

Η εκπαίδευση δε θα μπορούσε και ούτε πρέπει να μείνει ανεπηρέαστη, απαθής και αποστασιοποιημένη από αυτή τη νέα πραγματικότητα για δυο κυρίως λόγους. Πρώτο, επειδή ο χαρακτήρας της εκπαίδευσης πρέπει να αναπροσαρμόζεται στις ελάχιστες απαιτήσεις της κοινωνίας και δεύτερο, επειδή μπορεί κάλλιστα η εκπαίδευση να χρησιμοποιήσει, εντάσσοντας στους μηχανισμούς της, τον ίδιο τον υπολογιστή είτε ως εργαλείο διδασκαλίας, είτε ως επικοινωνιακό μέσο.

Ενδεικτικά οι μαθητές μπορούν να έχουν πρόσβαση μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή σε πάμπολλες πηγές για κάποιο θέμα μέσα στο πλανητικό χωρίο. Επίσης υπάρχει η δυνατότητα της τηλεδιάσκεψης κατά την οποία μπορούν να επικοινωνήσουν με άλλα σχολεία είτε στην Κύπρο είτε στο εξωτερικό για μια αμφίδρομη και απτή ανταλλαγή ιδεών και πολιτισμών. Εξάλλου η πληκτρογράφηση ενός κειμένου από μικρά παιδιά έχει αποδειχθεί ευεργετική. Σ' αυτή τη δραστηριότητα τα παιδιά έχουν μπροστά τους το σύνολο των πιθανών γραμμάτων και καλούνται να αποφασίσουν το κατάλληλο, με αποτέλεσμα να αφαιρούνται λιγότερο και να σχηματίζουν πληρέστερες λέξεις. Τέλος, η νέα τεχνολογία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί από άτομα με ειδικές ανάγκες. Θα παρεχόταν έτσι ευκαιρία για απασχόληση και πνευματική δημιουργία. Δεν αποτελεί βέβαια πανάκεια για τα προβλήματα των παιδιών αυτών, θα συμβάλει όμως στην περαιτέρω άμβλυσή τους.

Πρέπει να καταστεί σαφές ότι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής δε θα πρέπει να μετεξελιχθεί σ' ένα μηχανήμα το οποίο θα υποκαταστήσει το δάσκαλο παρά μόνο ως ένα εποπτικό και επικοινωνιακό, σύγχρονο μέσο που συναρπάζει και γοητεύει τους μαθητές και θα αλλάξει ποιοτικά το ρόλο του δασκάλου μετατρέποντάς τον από μεταδότη γνώσεων σε συντονιστή, οργανωτή και υποστηρικτή της μάθησης.

Σημαντική παράμετρος της πληροφορικής στην εκπαίδευση είναι η παραγωγή και χρησιμοποίηση του εκπαιδευτικού λογισμικού ως μαθησιακό εργαλείο. Είναι επιτακτική ανάγκη να δημιουργηθεί ένας κατάλογος με αξιολογημένα εκπαιδευτικά λογισμικά προς χρήση των εκπαιδευτικών και μακροπρόθεσμα να δημιουργηθούν «βιβλιοθήκες» εκπαιδευτικών λογισμικών στις σχολικές μονάδες.

Μια άλλη διάσταση που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες είναι η δυνατότητα επικοινωνίας και έκφρασης μέσα στο πλανητικό χωρίο. Τούτο επιτυγχάνεται μέσω τηλεδιάσκεψης ή με τη δημιουργία ιστοσελίδων και εκπαιδευτικών κόμβων. Τα πλεονεκτήματα είναι εμφανή. Η προβολή των εργασιών των μαθητών στις σχολικές ιστοσελίδες αποτελεί, από προσωπική πείρα, ένα ισχυρότατο μαθησιακό κίνητρο. Επίσης δίνεται η δυνατότητα στα παιδιά να εκφράσουν τις ιδέες τους ή να γίνουν αποδέχτες διαφορετικών απόψεων από άλλα παιδιά ενισχύοντας τις ανταλλαγές ιδεών. Οι ιστοσελίδες κυπριακών δημοτικών σχολείων, δυστυχώς είναι ελάχιστες. Ίσως χρειάζεται επιμόρφωση, ίσως χρειάζονται κίνητρα ή απλά ευκαιρίες.

Στην Κύπρο η ένταξη της πληροφορικής στην εκπαίδευση κινείται με αργούς ρυθμούς. Η αξιοποίηση των διαφόρων λειτουργιών του υπολογιστή επικεντρώνεται κυρίως στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και όχι στην πρωτοβάθμια. Το αναχρονιστικό τούτο φαινόμενο έρχεται σε αντίθεση με τις συνθήκες που επικρατούν σε άλλες τεχνολογικά ανεπτυγμένες χώρες. Αποδεδειγμένα στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση μπαίνουν οι βάσεις για κάθε είδους μάθηση, ή με άλλα λόγια στο δημοτικό χτίζει το παιδί θεμελιώδεις γνώσεις και αποκτά στάσεις και εμπειρίες. Επομένως, η ένταξη της πληροφορικής και στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι κάτι παραπάνω από αναγκαία.

Εν κατακλείδι η εισαγωγή και ενσωμάτωση της πληροφορικής τεχνολογίας στην εκπαίδευση αποτελεί προτεραιότητα κάθε σύγχρονης κοινωνίας και διασφαλίζει την ισότιμη συμμετοχή των πολιτών στην ανταγωνιστική Κοινωνία της Πληροφορίας.

Ζαρίντας Αντώνιος

Χρήσιμες ιστοσελίδες:

- Ø <http://agrino.org/taxi> (Δ4 - Κ' Δημοτικού Σχολείου Λεμεσού)
- Ø <http://www.eey.gov.cy> (Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας)
- Ø <http://www.moec.gov.cy> (Υπουργείο Παιδείας)
- Ø <http://www.ucy.ac.cy> (Πανεπιστήμιο Κύπρου)
- Ø <http://www.greeklanguage.gr> (Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας)
- Ø <http://www.sch.gr> (Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο)
- Ø <http://www.fhw.gr> (Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού)
- Ø <http://www.teach.gr> (Ελληνικός εκπαιδευτικός κόμβος)

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

- Ø Ράπτης, Α. και Ράπτη, Α. (1998). *Πληροφορική και εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Α. Ράπτης
- Ø Ανθούλιας, Τ. (1989). *Η διδασκαλία της γεωμετρίας στο Δημοτικό Σχολείο με τη γλώσσα Logo*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg
- Ø Παπάς, Α. (1989). *Η Πληροφορική στο Σχολείο*. Αθήνα: Εκδόσεις Συμεών

Σήμερα οι παιδαγωγοί μιλούν για μια εκπαίδευση με τα τρία Π:

Παιδιά, υΠολογιστές, εΠικοινωνία

Παπάς Γ., 1989